

Afdelingsblad Gooiland, **2018** nr. 2

16 mei

Inhoudsopgave

Van de redactie

Blijf kritisch, ook al lijkt de bron zeer betrouwbaar

Evenementen in 2018

Verslagen bijeenkomst 11 april 2018

Afdelingsledenvergadering

Lezing Denis Verhoef: "Vóór 1700 drogen de bronnen niet op"

IISG Historische waarde van de Gulden

Toegang tot bidprentjes verzamelingen

Gooise Geslachten, CD-Rom 2004, op de NGV Gooiland website

Nadere Toelichting

Tips en Truuks

Genealogie in het Gooi

Ledenbestand

Colofon

Van de redactie

Blijf kritisch, ook al lijkt de bron zeer betrouwbaar

Ik word nogal eens benaderd met de vraag: hoe begin je met stamboomonderzoek? Mijn standaard antwoord is: begin bij je ouders/grootouders en zoek bijvoorbeeld in WieWasWie en Openarch.nl. Een andere aardige start is de Persoonskaart (of Persoonslijst) op te vragen bij CBG; daar vind je dan hopelijk ook meteen iets over huwelijkspartner, kinderen, woonadressen en beroepen. Dus dat heb ik nu eindelijk ook maar eens geprobeerd met de persoonskaart van mijn grootmoeder Grace Blanche Woodford, geb. Port Elizabeth (Z. Afrika), 4/9/1875, overl. Nijmegen, 27/2/1968. Ik was verheugd op de persoonskaart ook informatie over haar ouders aan te treffen:

Vader: William George Woodford, geb. Morlaix, Frankrijk, 15/5/1859, en moeder: Maria Woodford geb. Londen 16/12/1838. In Engeland verliest de vrouw bij haar huwelijk haar meisjesnaam, vandaar dat Maria, met meisjesnaam Cates, na haar huwelijk dus ook Woodford heet.

Toch gingen mijn wenkbrauwen omhoog: het zou betekenen dat William George 16 j was toen dochter Grace geboren werd en dat het leeftijdsverschil tussen William en Maria 21 j was!

Gelukkig heb ik meer gegevens over William, hij was namelijk geboren op 15/5/1845 (niet 1859).

William en Maria trouwden op 25/6/ 1874, hij was toen dus 29 j en niet 15 (gebaseerd op geb. 1859).

Het blijft jammer dat noch het CBG, noch het archief te Nijmegen, een documentje met correcties kan toevoegen aan Persoonskaart.

Ergo ook bij Persoonskaarten dien je kritisch te blijven.

Uit andere bronnen had ik ervaren dat William George's vader James Woodford was. Hij woonde ten tijde van de geboorte van William George in Morlaix (Bretagne). Later verhuisde hij met zijn gezin naar het eiland Guernsey. Maar waar was James geboren?

Een andere belangrijke bron is direct je ouders en andere familie te vragen. Granny Grace had een uitgebreide fotocollectie bewaard. Daarin trof ik ook een foto aan van een dorpje en Granny schreef op de achterkant, vertaald in het Nederlands: "Ann Hathaway's Cottage, Isle of Wight, dichtbij het huis van mijn nicht/neef (cousin) in de buurt van Haseley Manor (Isle of Wight, IoW)". Dit was voor mij belangrijk, omdat het misschien een aanwijzing was voor de herkomst van James Woodford . Morlaix ligt aan het Kanaal (tussen Engeland en Frankrijk), en dicht bij Guernsey en Isle of Wight. Inderdaad vervolg onderzoek in Isle of Wight toonde aan dat James daar geboren was. Bravo!

ECHTER:...

Er is een familie geschiedenis vereniging van IoW en zij bewaren veel foto's van onder andere verschillende dorpen. Je kan ook een foto opsturen met verzoek aan leden van de vereniging je te helpen met foto identificatie. Dat deed ik 4 jaar geleden en de enige reactie die ik kreeg: zou best IoW kunnen zijn, maar niemand herkende de spits van de kerktoren. Tot 2 maanden geleden, toen kreeg ik het antwoord: Church Lane, Witley, Surrey, dus helemaal **niet** Isle of Wight.

Oude foto

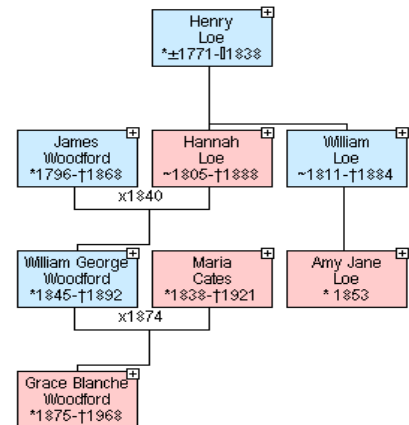

Huidige situatie Church Lane, Witley

Granny had zich dus vergist met de herkomst van de foto, maar juist die vergissing hielp bij het opsporen van de voorouders. De vrouw (Hannah Loe) van James had wel familie op het landgoed Haseley Manor, Arreton, IoW. Grace had er bijvoorbeeld een oudoom (William Loe) en zijn dochter Amy Jane (dus achternicht, niet nicht, cousin).

De belangrijkste les is: Tracht minimaal 2 bronnen te vinden die onafhankelijk zijn van elkaar, dus bijvoorbeeld geboortedatum én leeftijd bij huwelijk of overlijden.

[RT]

Evenementen in 2018

Woe. 5 sep. 20:00 u Kort Praatje door Jaap van Zweeden: "Navigeren op de nieuwe website" en Lezing door Jos Kaldenbach over "Genealogie in Duitsland".

Woe. 14 nov. 20:00 u Afd. LedenVergadering, en Lezing door Wil Schackmann over "De Landbouwkoloniën van de Maatschappij van Weldadigheid".

Verslagen bijeenkomst 11 april 2018

Afdelingsledenvergadering

De bijeenkomst werd door 23 mensen bezocht.

Vóór de aanvang van de afdelingsledenvergadering, memoreerde Rob Tausk, die voorzitter Hein vd Gun verving, een beperkt aantal ontwikkelingen binnen de afdeling.

Hij stond stil bij het overlijden in het afgelopen jaar van onze leden, de heren Staghouver en Weener en mevrouw Koning.

Aanwezigen werden opgeroepen zich voor de afdeling in te zetten, bijvoorbeeld:

- bijdragen aan afdelingsbijeenkomsten in de vorm van 10-min praatjes, de eerstvolgende gelegenheid is de bijeenkomst van 5 sep. [Inmiddels heeft Jaap van Zweeden toegezegd te spreken over "Navigatie op de nieuwe website"]
- zitting nemen in het afdelingsbestuur, of actief deelnemen aan speciale activiteiten, zoals samenwerking met Historische Kringen of het eventueel opzetten van activiteiten rond ons 70 jaar jubileum in 2019;
- bijdragen leveren aan het afdelingsblad zou ook zeer welkom zijn.

In de afdeling wordt nagedacht of er behoefte is aan een pagina op de website waar "Kenniss en Kunde" van leden gepubliceerd kan worden, bijvoorbeeld expertise op gebied van genealogische software, oud schrift, belangstelling voor bepaalde geografische regio's, heraldiek en familiewapen. Bij de ontwikkelingen op dit gebied dienen we terdege de andere ontwikkelingen aan de website zorgvuldig in de gaten te houden.

Het concept van de notulen van het formelere deel van de vergadering is beschikbaar via onze website [Klik Hier voor concept notulen](#)

In het kort:

Tijdens de vergadering werden de notulen van de vorige vergadering en het Jaarverslag geaccordeerd. Deze zijn beschikbaar via de website [Klik Hier voor Notulen 15 nov 2017](#) en [Klik Hier voor Jaarverslag 2017](#)

De kascommissie was akkoord met de Jaarrekening en Bestuur werd gedechargeerd van het gevoerde beleid en de penningmeester van het financiële beheer. [Klik Hier voor Jaarrekening 2017 en begroting 2018.](#)

Wat de samenstelling van de kascommissie betreft: Frans van Tongeren trad af en Rie den Otter-van Dijk stelde zich beschikbaar en werd gekozen.

Ter voorbereiding van de komende NGV Algemene Vergadering werd ingegaan op een aantal prangende zaken, zoals het gestaag dalend ledental, moeilijkheden bij diverse afdelingen om hun bestuur te bemensen, plannen met betrekking tot wijzigingen in de organisatiestructuur van de NGV (afgevaardigden versus Deelnemersraad), de vertraging in het afronden van de NGV Jaarrekening en de komende wijzigingen in wetgeving in verband met privacy.

Hein van der Gun en Rob Tausk werden gekozen als vertegenwoordigers naar de Algemene Vergadering, respectievelijk als afgevaardigde en zijn plaatsvervanger.

Lezing Denis Verhoef: "Vóór 1700 drogen de bronnen niet op"

Het was een bijzondere belevenis. De lezing was kraakhelder en heel leerzaam en werd als zeer stimulerend ervaren. Zijn ontspannen manier van vertellen was een uitnodiging voor de toehoorders om regelmatig om nadere toelichting of verdere verduidelijking te vragen. De aanpak van het onderzoek is breed toepasbaar.

De Power Point presentatie van Verhoef kan op aanvraag bij secretaris@Gooiland.NGV.nl aan je toegestuurd worden.

Met inachtnaam van enkele kleine wijzigingen, is het inhoudelijke verslag hieronder met hartelijke dank overgenomen van Marijke Lambermont, afd. Kennemerland, Gens Propria 2018 nr 1.

Spreker maakt deel uit van een werkgroep van ca. 10 personen, die onderzoek doet voor de reeks Utrechtse Parentelen vóór 1650. Sinds 2010 zijn er nu zeven delen verschenen. Het achtste deel komt in 2020 uit.

Een parenteel is een overzicht van alle mannelijke en vrouwelijke nakomelingen van een echtpaar. Startpunt is een echtpaar in 1500 waarvan de kinderen, kleinkinderen etc. worden onderzocht. Dit stopt in 1650. Veel mensen komen met hun kwartierstaat tot 1650. Dan kan er mogelijk aansluiting gevonden worden bij de Utrechtse Parentelen. In de zes boeken zijn bij elkaar 4.000 gezinnen gepubliceerd. De vijf meest voorkomende familienamen in Utrecht zijn: Van Schaik, Van Oosterom, Van Dijk, Van Rooijen en Van Rossum. De serie wordt uitgegeven door de vereniging Ons Voorgeslacht, waarvan de leden de boeken gratis krijgen.

Het waarom van de Utrechtse Parentelen

- veel “kwartierjagers” vinden zo aansluiting;
- om mensen te stimuleren en te leren zelf onderzoek te doen vóór 1650;
- samenwerking: de onderzoekers vinden het leuk om samen te werken en helpen elkaar;
- het is een platform voor omvangrijke publicaties; de parentelen zijn lijvige artikelen;
- om twee genealogen in het zonnetje te zetten; de eerste drie delen zijn een liber amicorum voor Marcel Kemp en de tweede vier voor Nico Plomp.

Bronnen vóór 1650

De meest geraadpleegde bronnen zijn het rechterlijk en het notarieel archief. Hierin kunnen verschillende akten worden gevonden, zoals: huwelijksvoorwaarden, testamenten, voogdijsstellingen, akten van seclusie (uitsluiting van de weeskamer inzake voogdij), boedelbeschrijvingen, boedelscheidingen, koop-, huur- en andere overeenkomsten, hypotheek, schuldbekentenissen, attestaties (verklaringen), procuraties etc. Deze bronnen zijn bij de meeste mensen wel bekend.

Er zijn echter ook minder vanzelfsprekende bronnen voor onderzoek vóór 1650. Deze staan niet op internet. Je moet ervoor naar Het Utrechts Archief.

Momberkamer Utrecht

Dit betreft de voogdij over kinderen van wie een van de ouders is overleden. Hierop is een index gemaakt van 1600-1800. Familieleden werden naar de momberkamer geroepen om de voogdij op zich te nemen. Maar soms waren ze niet in de gelegenheid. Hierdoor kunnen familierelaties duidelijk worden. Kennis van oud schrift is noodzakelijk om de teksten te kunnen lezen.

Hof van Utrecht: procesdossiers (inv.nr. 252)

Dit gaat vaak over kwesties tussen twee partijen. Soms betreft het erfenissen, soms de herkomst van en de aanspraak op land, openbare verkopen, boedels. De boedelinventaris werd minutieus vastgelegd. Onderdelen van de boedel werden vaak door familieleden opgekocht. Te zien is wie er veel terugkomen om te kopen en wie er belang bij heeft dat het bezit in de familie blijft.

Hof van Utrecht: criminele sententiën (inv.nr. 99)

Deze geven een beeld van hoe mensen in het alledaagse leven met elkaar omgingen. Een voorbeeld: Zweder Stevensz van Rossum had in september 1554 de familie van beide zijden uitgenodigd op zijn bruiloft en zocht zijn zwager Gerrit Hermansz op, om hem te vragen of zijn natuurlijke zoon Jan *'de bruyt wilde helpen beschencken'*. Gerrit zelf zat te drinken ten huize van Aert Claesz in Schonouwen en weigerde aan dit verzoek te voldoen. Sterker nog: hij voegt de aanstaande bruidegom weinig fraais over diens bruid toe en zegt: *'Ghy zyt aen een cruepel ende manck geslachte gehilickt ende ghy hebt een leelick wyff genomen'*. Daarop repliceert Zweder, ook niet mals: *'Ick ben met myn houwelick wel te vreden ende ic en sal (of God wilt) met myn wyff alsoe nyet leven als ghy met u wyff mijn suster gedaen hebt, die ghy uyt uwen huuse wech gejaecht hebt'*. Gerrit Hermansz en Cornelis Aertsz vallen Zweder vervolgens aan door hem te slaan met een *'pyckstock'*, gemaakt van een snijders elle waarmee kleermakers of snijders *'langs den lande gaen om over de graften te springen'*. En zo gebeurt het dat Zweder Gerrit dodelijk treft bij de poging zichzelf tegen het geweld van twee man te verweren.

Bestuur: lijfrenteregisters

Het oudst bewaard gebleven register dateert van 1468. Ouders kochten vaak lijfrentes voor hun kinderen. Hieruit valt af te leiden wanneer zij zijn overleden. Daar kun je dan andere zaken aan relateren.

Kapittels en kloosters (zegels)

Kerken en kloosters hadden in de Middeleeuwen veel land dat verpacht werd. Hiervan bestaan registers van verpachting. Vaak was er sprake van erfpacht die overging van vader op zoon. In de archieven van de kerken bevinden zich verpachtingsovereenkomsten en charters met zegels. Breuktekens op de zegels, bijvoorbeeld een roosje, worden overgenomen door de oudste zoon. Andere zoons hebben vaak een ander teken.

Aanknopingspunten vóór 1700

Identificatie van personen door vernoemingsgebruiken. Kinderen wordt vaak pas vernoemd als de grootouders overleden zijn. Maar ook naamgeving van de hak op de tak komt veel voor.

Bijvoorbeeld: Jan Dircksz van Schayck de bakker alias Jan de With kan voorkomen als: Jan Dircksz, Jan van Schayck, Jan die backer, Jan de With. Een homoniem is één naam waar twee personen achter zitten met dezelfde naam. Wie moet je dan hebben? Andere identificaties zijn: functies en beroepen, handtekeningen en merken, zegels.

Het gereedschap van de genealoog

Om hypothesen te kunnen genereren, is gereedschap handig. Gereedschap is in dit verband 'dataverrijking'. Dit gereedschap kan zijn:

1. De vernoeming van kinderen vergelijken. Als voorbeeld wordt een schema getoond hoe je in de 17^e eeuw het huwelijk van een Cornelis met een Haasje 50 jaar terug vindt. De huwelijken voor het gerecht Utrecht zijn vanaf 1585 terug te vinden.
2. Het gebruik van onroerend goed. Onroerend goed werd vaak in de familie doorgegeven. In de provincie Utrecht bestaan registers van Oudschildgeld van 1536 en 1600. Oudschildgeld is een grondbelasting die ingevoerd werd door keizer Karel V. Door de registers uit verschillende jaren met elkaar te vergelijken kunnen familierelaties duidelijk worden. Ad van Ooststroom heeft alle stukjes grond van kerken en kapittels in de provincie Utrecht op de kaart gezet en een overzicht gemaakt van wie het land pachtten. Hieruit blijkt dat broers en zwagers hun land vaak vlakbij elkaar hadden.
3. Bezit van onroerend goed wordt vastgelegd. Voorbeeld: transporten en plechten voor het gerecht van de stad Utrecht.

[RT]

IISG Historische waarde van de Gulden

Gegevens betreffende lonen en prijzen zijn belangrijke bronnen van informatie bij sociaal- en economisch-historisch onderzoek. Als genealogisch voorbeeld vroeg ik me af hoe duur de Impost f 3,- bij begrafenissen in 1700 eigenlijk was. Vertaald naar nu zou dat ongeveer €30 zijn. Maar ook vragen als hoe groot was de waarde van de erfenis?

Het IISH (IISG) Intern. Inst. voor Sociale Historie (Geschiedenis) in Amsterdam heeft het initiatief genomen een netwerk van deskundigen op te zetten die zich bezig houden met dit soort gegevens.

Doel

Het doel is om te komen tot een lijst met databestanden van historische prijzen en lonen. Deskundigen die op dit gebied werkzaam zijn worden uitgenodigd hun onderzoeksresultaten te registreren en via internet te delen. Dat kan middels hun eigen websites welke dan wel verschijnen op de IISH-lijst, of op de webpagina's van IISH.

Toekomst

Het lange termijn doel is het bevorderen van de uitwisseling van de genoemde data om te komen tot het (her)gebruik van data ten einde te komen tot uitwisseling van kennis van de ontwikkelingen van markten en hun organisatie.

Alle databestanden bevatten niet alleen de data zelf maar ook een beschrijving van de manier hoe ze tot stand zijn gekomen, de gebruikte bronnen, en relevante publicaties waarin de data zijn geanalyseerd.

Wat is er nu beschikbaar?

Er zijn drie soorten bronnen beschikbaar:

- Lijst van databestanden die online beschikbaar zijn <http://www.iisg.nl/hpw/data.php>
- Index naar andere websites welke statistische gegevens bevatten <http://www.iisg.nl/hpw/link.php>
- Overzicht van de waarde van de gulden vanaf 1270 <http://www.iisg.nl/hpw/calculate.php>

Dan zijn er ook links naar websites met betrekking tot de waarde van de US dollar (vanaf 1774) en het Britse pond (vanaf 1660).

De meeste pagina's op de websites zijn in het Engels, maar de pagina over de waarde van de gulden kan je ook in het Nederlands lezen.

Als voorbeeld kan je schatten hoeveel geld ik nu nodig om dezelfde koopkracht te hebben als in 1900 met fl 100 (antw. ca 3000 fl.)

Maar ook het omgekeerde kan: uitgaande van 1000 € nu, hoeveel gulden was dat in 1800?

Dit gaat dus over Koopkracht.

Hiermee wordt de hoeveelheid goederen en diensten bedoeld die je voor je geld kunt kopen. Men vergelijkt de koopkracht van een munt in verschillende landen of in de loop der tijd door na te gaan hoeveel eenheden van die munt men moet betalen voor een standaard "mandje" goederen en diensten.

[RT], overgenomen van website van IISH en tijdschrift GEM, 2018 nr.1

Toegang tot bidprentjes verzamelingen

Overgenomen van de website van [Yolanda Lippens](#)

Ik ben niet actief met het geloof opgevoed, maar we hadden allemaal, op onze manier, wel 'iets met boven'. Toen mijn moeder in 2003 overleed hebben we daarom een eigen 'bidprentje' gemaakt die eigenlijk zo in de bidprentjes verzamelingen zou kunnen thuishoren.

Gek genoeg zijn ook mijn ouders niet opgevoed met bidprentjes. Want ook in hun generatie waren er veel familieleden en verwanten die heel goed zonder al dat gebid konden. Toch vonden wij het een mooi idee om na haar crematie iets in handen te hebben waar we troost uit konden halen.

"Bidden verandert de wereld niet, maar bidden verandert de mens en de mens verandert de wereld", citaat van Albert Einstein, 1879-1955

En dat is ook precies het doel van bidprentjes. Het werd op de schoorsteen geplaatst ter ondersteuning van de moeilijke dagen. En anders verdwijnen ze in een sigarendoos en wordt er nooit meer naar omgekeken. Totdat mensen de bidprentjes begonnen te verzamelen en genealogen daar maar al te graag willen doorstruinen.

Om katholieken te helpen bij het gebed, werden er in de late Middeleeuwen handgemaakte etsen en houten prentjes gemaakt met **afbeeldingen** van Christus en de Heilige Maagd Maria. Deze 'devotieprenten' waren zonder tekst, omdat er maar weinig mensen konden lezen. Pas vanaf 1650, toen het boekdrukken goedkoper en populairder werd, verschenen er kaartjes met teksten over de overleden persoon, met als doel voor diegene te bidden.

Omdat katholieken hun geloof in onze **protestantse Republiek** niet mochten uiten, werden deze kleine prentjes erg populair. Ze konden gedragen worden of geplaatst worden op een huisaltaar. Door de eeuwen heen en dankzij de geloofsvrijheid, zijn bidprentjes in steeds meer gebieden populair geworden.

De inhoud van een bidprentje

Een bidprentje bevat vrijwel altijd een afbeelding van een **heilig persoon**, en vanaf de tijd van de fotografie vaak ook een foto van de overledene zelf, kan ook een **doodgeboren kindje** zijn, en natuurlijk de religieuze boodschap met een Bijbelpassage. Er wordt ook vaak een **plaats** genoemd, **geboorte-** en **overlijdensdatum**, de **doodsoorzaak**. Het formaat is vaak A7, vroeger dubbelzijdig gedrukt op kartonpapier, tegenwoordig als een gevouwen miniboekje.

Er wordt vaak zelfs iets vermeld **over het leven** (vragenlijst) van de overledene, zoals lidmaatschappen van verenigingen of hoe de overledene in het leven stond.

Het hedendaagse bidprentje

Ondanks dat de geloofsovertuiging een minder grote rol speelt in het leven van de huidige bevolking, zijn bidprentjes nog steeds zeer geliefd om zowel troost te vinden als een laatste eer te geven.

Maar in plaats van bijbelteksten worden er citaten, karaktertrekjes en zelfs plaatjes van hobby's van de persoon zelf gebruikt.

Aan het einde van het artikel staan nog een aantal nuttige **verwijzingen** naar internetsites voor verzamelingen van bidprentjes.

[RT: Aan deze lijst dient wel de verzameling van de NGV toegevoegd te worden!]

1563, Aardse en hemelse Drie-eenheid, Hieronymus Wierix (Bron: Rijksmuseum)

Gooise Geslachten, CD-Rom 2004, op de NGV Gooiland website Nadere Toelichting

Recent is de enorme hoeveelheid informatie, die bijeengebracht werd op de CD-Rom van NGV-Gooiland 2004, overgebracht naar onze website. [Klik Hier](#)

Bij elk specifieke onderwerp werd ook een inleiding en toelichting gegeven. Deze zijn echt de moeite waard om zorgvuldig door te nemen.

Toch is een nadere, kort inleiding hier wel op zijn plaats.

Veel van de informatie is in tabellen in pdf formaat gegeven, tabellen bijvoorbeeld gesorteerd op datum, op voor- of achternaam. In dergelijke tabellen kan toch makkelijk gezocht worden door gebruik te maken van de toetsen combinatie **Ctrl F** (= **Ctrl** ingedrukt houden en dan **F** indrukken).

Registre Civique 1811

Arrondissement Amsterdam; Departement van de Zuiderzee

Volgens de Code Civil (of Code Napoleon) hadden alle mannelijke ingezetenen van een "Maire" van 21 jaar en ouder die staatsburger waren (dit was in principe iedereen, tenzij men hieruit was ontzet wegens krijgsdienst voor een vreemde mogendheid of een veroordeling voor ernstige misdaden) het recht om de leden van de municipaliteit, een soort gemeenteraad, te kiezen. Hiertoe moesten deze ingezetenen geregistreerd worden in de Registres Civiques (R.C.), die per sous-prefecture dienden te worden opgesteld.

Hierin werden niet alleen de namen van de ingezetenen, maar ook hun geboortedata en de beroepen genoteerd. Deze registers werden na de inlijving bij Frankrijk opgesteld, eerst in Limburg, Zeeuws-Vlaanderen en Noord-Brabant, later - pas in 1811 - in de rest van Nederland.

De registers zouden jaarlijks bijgewerkt of herzien moeten worden, zodat men soms ook uit 1812 en 1813 lijsten vindt. Echter, na de bevrijding van het Franse regiem in 1813 werden de registers niet meer bijgehouden.

Er bestond nogal weerstand bij de bevolking om de details op te geven en de lijsten zijn dus niet compleet. Bovendien werden de lijsten in het zomerseizoen opgesteld, juist de periode dat veel seizoenarbeiders mobiel waren. Ook de verplichte inschrijving voor de krijgsdienst (conscriptie) was een reden dat geboortedata niet altijd accuraat ingevuld werden.

Meer achtergrond informatie werd ook door J.L. van Zanden gegeven, [Klik Hier](#)

De NGV afd. Gooiland heeft de volgende registers toegankelijk gemaakt:

- Kanton Loosdrecht:
Oud Oever, Oud Loosdrecht, Nieuw Loosdrecht, Muijdensveld, Hilversum.
- Kanton Naarden:
Naarden en Bussum, Muiden, Huizen, Muiderberg.
- Kanton Weesp:
Weesp, Nigtevecht, Nederhorst den Berg.
- Kanton Loenen:
Kortenhoef, Loenen en Kronenburg (nr 101 t/m 202), Loenen en Nieuwersluis, Vreeland, Vinkeveen.

Erfgooiers

Over de erfgooiers en hun lange geschiedenis is veel geschreven, bijvoorbeeld ^{1,2}. Het betreft elke meerderjarige man, die in mannelijke lijn afstamt van de Gooiers die omstreeks 1300 van de Graaf van Holland het recht kregen om aan de graaf behorende grond zonder betaling van pacht te gebruiken. Hij werd als zodanig ingeschreven als hij in een van de Gooise gemeenten woonde. Vaak bestonden er verschillen van inzicht over wat nu eigenlijk de rechten waren en in de loop der eeuwen verschenen regelmatig reglementen de zgn. Schaarbrieven, waarin allerlei zaken werden geregeld. De eerste Schaarbrief verscheen reeds in 1404.

Uiteindelijk werd in 1708 per woonplaats een lijst gemaakt van de namen van de gerechtigden. Deze lijst is opgenomen op onze website [Klik Hier](#)

Na 1708 zou men moeten kunnen aantonen af te stammen van personen op deze lijst.

---

¹ "De geschiedenis van het Gooi en zijn erfgooiers" door A.C.J. de Vrankrijker en Eppo Doeve, Lionsclub "het Gooi" 1984, Fibula van Dishoeck-Weesp, Koninklijke Drukkerij en Uitgeverij v/h C. de Boer jr. nv. te Hilversum, ISBN 90-228 33 771.

² Erfgooiers, Ten eeuwige dage", door Anton Kos en Karin Abrahams, Wanders uitgevers, Zwolle, ISBN 978 90 400 8406 5.

Er werden veelvuldig nieuwe lijsten gemaakt en deze documenten worden beheerd door de "Vereniging Stad en Lande", in het Stadsarchief te Naarden.

Bij koninklijk besluit in 1973 kwam er een einde aan het bestaan van de erfgooiers en hun rechten. De laatste Algemene Ledenvergadering van de erfgooiers was op 28 april 1979.

Genealogisch onderzoek in het Erfgooiers-archief

Een korte inleiding en stappenplan is opgenomen voor het doen van genealogisch onderzoek naar erfgooiers voorouders [Klik Hier](#). Dit is geen overbodige luxe gezien het feit dat het archief vele meters betreft, met jaarlijkse erfgooiers ledenlijsten sinds 1913 tot 1972..

Onderzoek in Koptienden registers 1504 – 1805

Koptienden was een belastingsysteem op bezit van rechten op gebruik van grond. Deze belasting werd genoteerd in Gaarderboeken. De gegevens op de website zijn gebaseerd op het werk van P.W. de Lange,. Hij maakte transcripties van die boeken uit de jaren 1504, 1537, 1566, 1593, 1622, 1651, 1680, 1708 en 1740 van alle gemeenten van Het Gooi. Van Hilversum schreef hij bovendien de jaargangen 1772 en 1805 over. [Klik Hier](#)

Op de oorspronkelijke CD zijn de resultaten opgenomen in de vorm van 2 indexen gesorteerd op voornaam en op achternaam. Dit is voor het gebruik van de PDF-en op de website handig maar minder kritisch, je kan immers zoeken met behulp van Ctrl F.

DTB Boeken

Deze boeken zijn in de vorm van indexen toegankelijk per plaats, [Ankeveen](#), [Baarn](#), [Blaricum](#), [Bussum](#), [Hilversum](#), [Kortenhoef](#), [Laren](#), [Naarden](#), [Nederhorst den Berg](#) en 's [Graveland](#). [Klik Hier](#)
Bij het maken van de indexen is enige standaardisatie toegepast voor voor- en achternamen (patroniemen). Nader onderzoek en verificatie is altijd noodzakelijk bij Streekarchieven Gooi en Vechtstreek (Hilversum en Gooise Meren en Huizen).

Nota: Veel (maar **niet alle**) van deze DTB's (indexen) zijn ook doorzoekbaar via de website van het Streekarchief te Hilversum ([Klik Hier](#)) en dan via "Uw zoekvraag" naar "Genealogische indexen".

Er zijn ook 2 aparte lijsten met welke informatie per plaats beschikbaar is:

- Klappers van de akten in het Streekarchief [Klik Hier Klappers per plaats](#) een alternatief is de lijst gesorteerd op Klapper nr. [Klik Hier voor Klappers in het Streekarchief](#)
- Akten waarvan de klappers op het ogenblik (mrt 2018) on-line doorzoekbaar zijn [Klik Hier Overzicht genealogische indexen on-line](#)

De indexen van de DTB's, die in Naarden gearchiveerd zijn, zijn nog niet via hun website doorzoekbaar. Het betreft hier Baarn, Blaricum, Bussum en Naarden.

De CD-Rom bevat geen indexen van DTB's uit Huizen; die DTB's zijn wel gearchiveerd in Naarden. Ook deze zijn nog niet via de website doorzoekbaar. In het computer systeem te Naarden kan men wel in de klappers/indexen zoeken. De akten zelf werden door FamilySearch gescand en zijn te bekijken via [Zoekakten.nl](#). Natuurlijk kan ook de website van [Jan Schipper](#), geraadpleegd worden. Voor wat betreft Loosdrecht bevat onze CD ook geen DTB gegevens. Deze zijn wederom in te zien via zoekakten, maar vooral ook bij de Historische Kring Loosdrecht en bij Jan Schipper..

Wederom adviseer ik de inleidingen goed na te kijken. Een voorbeeld: Bij het doorwerken van de stambomen van Gooise Geslachten zag ik veelvuldig mensen die in Bussum woonden en hun kinderen in Naarden lieten dopen, begraven werd dan soms in Laren. Wat omslachtig leek mij dit. De toelichting bij de DTB's Bussum vermeldt: Bussum was een klein buurtschap die pas in 1796 een zelfstandige parochie kreeg. Men ging dus in Naarden naar de kerk en begraven werd op Laarderhoogt en soms te Naarden.

Enkele andere Bronnen die op de CD vermeld zijn

Oud Notariële akten - Bussum
Bewonerslijsten - Bussum
Buurmeesterboeken - Bussum
Oud Rechterlijke archief - Hilversum, Kortenhoef, Laren
Resolutieboek - Laren
Schepensbank, gerecht registers, trouw registers - Naarden
[RT]

Tips en Truuks

Genealogie in het Gooi

Puzzel Oud Notarieel Archief Naarden, Gooise Sporen 2018 nr. 1

In de vorige Gooise Sporen stond een puzzel gebaseerd op een ONAN (Oud Notarieel Archief Naarden). Dit document, was gedateerd 1/4/1743, Blaricum, en betreft de erfenis van Harmen Jansz. Voor diegenen die de puzzel getracht hebben op te lossen: de personen die genoemd worden, staan ook in de database van Jan Schipper [Klik Hier](#)

De relaties tussen die personen zijn hier in schemaatjes weergegeven [Oplossing Puzzel Gooise Sporen 2018 nr. 1](#)

Website Streekarchief Gooi en Vechtstreek, gebruik van achternaam/patroniem in DTB's en impost op begraven.

Bij het zoeken op de website in [Genealogische Indexen](#) dient men zich te realiseren dat achternamen/patroniemen niet altijd ingevuld dienen te worden zoals je wellicht zou verwachten. Zoekend naar bijv. Harmen Jansz (de Jonge), de overledene, waarvan de erfenis het onderwerp is in de bovenstaande notariële akte, nam ik in eerste instantie aan dat Jansz in het patroniem veld geplaatst zou moeten worden. Dit gaf echter geen resultaat. Indien Jansz (of bijv. Jans*) als achternaam gebruikt wordt, vind je de correcte begrafenis wel: Blaricum 25/2/1742, betaling f. 3.-. In het algemeen dien je dus verschillende zoekopdrachten te proberen, in dit geval met Jansz als achternaam of als patroniem. Dezelfde gegevens kunnen ook gevonden worden op onze website Gooise bronnen, Blaricum, Impost op begraven 1695-1811. [Klik Hier](#)

[RT]

Ledenbestand

Per 31 jan was het ledental 217, inclusief 10 bijkomende leden.

Per 28 feb 217, incl 10

Per 31 mrt: 214, incl 9

Per 30 apr: 214, incl, 9

Mutatie

We verwelkomen als nieuw lid

Dhr P.M. van Ede, Eemnes

Beëindiging lidmaatschap

Dhr A.H. van den Arend Schmidt, Kortenhoef

Dhr P.M. van Ede, Eemnes

Dhr prof. dr P.F.G.M. van Waes, Hilversum

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946.

Correspondentieadres: NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik

Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik

Openingstijden: woensdag op afspraak; donderdag 10-16 uur; elke 2^e zaterdag 10-16 uur.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.

Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.

Alle bijeenkomsten zijn in het Witte Kerkje, Kon.Wilhelminalaan 15, Naarden.

Voor bereikbaarheid: <http://www.wittekerknaarden.nl/bereikbaarheid.html>

Dit mededelingenblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan. Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Deze afdeling staat ook op Facebook. Ga binnen FB naar 'NGV Afdeling Gooiland'.

Bestuur:

Voorzitter: Hein vd Gun, Nooit Gedacht 79, 1398 EB Muiden, 0294-263777 email voorzitter@gooiland.ngv.nl

Secretaris: Rob Tausk, Oude Enghweg 9, 1217 JA Hilversum, 035-5445379, email secretaris@gooiland.ngv.nl

Penningmeester: Maarten v Mourik, Neuweg 453, 1215JC Hilversum, 035-6219269 email

penningmeester@gooiland.ngv.nl

Webredacteur: Ronald Kok: Kleine Drift 8, 1221 KA Hilversum, 06-19511932, email

webmaster@gooiland.ngv.nl en Lex van der Linden vdLinden@upcmail.nl

Redactie Afdelingsblad: Maarten v Mourik en Rob Tausk

Kopij: Mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. U kunt uw bijdrage mailen naar redactie@gooiland.ngv.nl